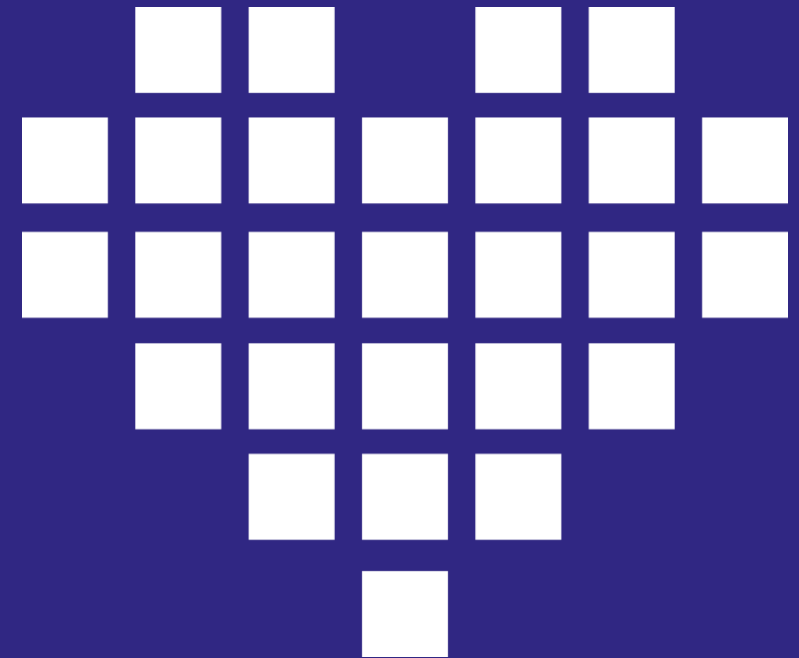

§ 19 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut -jaoston työpajatyöskentely koskien lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan palveluverkkoa

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut –jaosto
10.10.2023

Työpajan tulokset (lisätään pöytäkirjan liitteeksi ja toimitetaan tiedoksi aluehallitukselle)

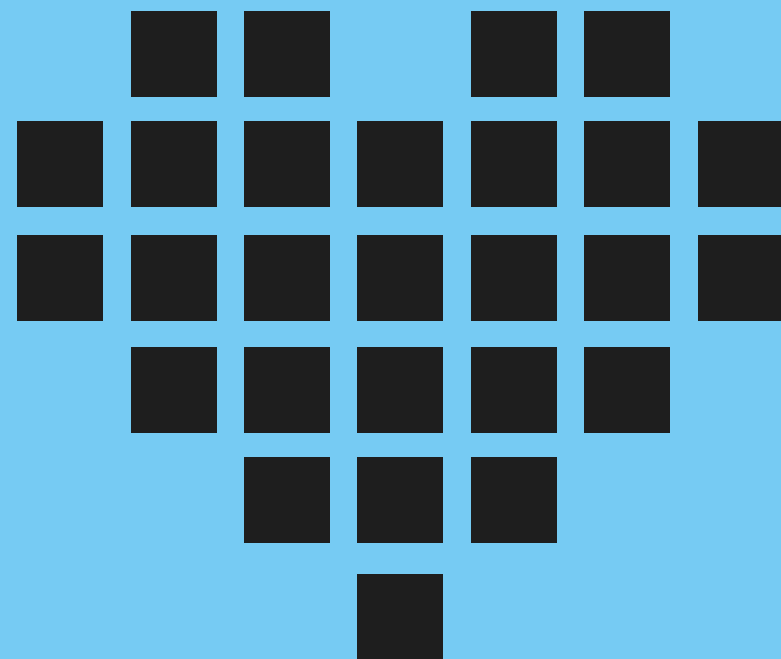
Työpajassa käsiteltävät kokonaisuudet:

1. Toimialan mahdolliset, nopeaa ratkaisua vaativat erityiskysymykset palveluverkkoon liittyen
2. Keskitetyt palvelut
 - Mitä palveluja pystytään tuottamaan / on järkevää tuottaa keskitettyinä palveluina vuonna 2030? Mitä tarkoitetaan keskitetyillä palveluilla? Montako tuottamisen pistettä tulee olla? Miten Vantaan ja Keravan hyvinvointialue jaetaan? Mikä väestöpohja? Keskitettyjen palvelujen sijainti ja henkilöstön saatavuus? Mitkä toimialat ylittävät palvelukokonaisuudet on tärkeä pystyä tarjoamaan samoista / lähekkäisistä toimipisteistä? Miksi nämä kokonaisuudet?
3. Lähipalvelut
 - Mitä palveluja pitää pystyä tuottamaan lähipalveluina vuonna 2030? Miksi juuri nämä palvelut? Mitä tarkoitetaan lähipalveluilla? Montako tuottamisen pistettä tulee olla palveluittain? Miten Vantaan ja Keravan hyvinvointialue jaetaan? Mikä väestöpohja? Miten kielelliset asiat huomioidaan lähipalveluissa? Miten henkilöstön saatavuus huomioidaan lähipalveluiden toimipisteiden suunnittelussa? Mitkä toimialat ylittävät palvelukokonaisuudet on tärkeä pystyä tarjoamaan samoista / lähekkäisistä toimipisteistä? Miksi nämä kokonaisuudet?
4. Teknologiset palvelut / etäpalvelut
 - Missä palveluissa voidaan tulevaisuudessa hyödyntää uusia teknologisia ratkaisuja nykyistä paremmin? Mitä palveluja voidaan tuottaa tai korvata kokonaan teknologian avulla? Millä periaatteilla teknologisia ratkaisuja lähdetään kehittämään? Mitä toimenpiteitä teknologisten ratkaisujen käyttöönotto tarvitsee? Mitä vaikutuksia ratkaisujen käyttöönotossa on huomioitava (mm. fyysisten tilojen tarpeen väheneminen, henkilöstön ja asiakkaiden osaamisen vahvistaminen jne.)?
5. Liikkuvat palvelut
 - Mitä palveluja tuotamme liikkuvina palveluina? Muuta liikkuvaa osaamista, mitä voidaan hyödyntää niin, että palvelut kulkevat asiakkaiden luo? Mitä lisäarvoa liikkuvat palvelut tuovat muihin palveluihin nähden, miksi juuri näitä palveluja on tärkeä tuottaa liikkuvina? Korvaavatko liikkuvat palvelut muita palveluja vai täydentävätkö palvelun saatavuutta?
6. Monituottajamallin hyödyntämisen mahdollisuudet
 - Miten palveluverkossa näkyy osto-/ järjestötoiminnan palvelut ja toimipisteiden sijainnit? Mitä tavoitellaan vuodelle 2030? Miten luomme ennustettavuutta palveluntuottajaverkostollemme?

1. Toimialan mahdolliset, nopeaa ratkaisua vaativat erityiskysymykset palveluverkkoon liittyen

Työryhmien vastaukset

Ryhmä 1: Toimialan mahdolliset, nopeaa ratkaisua vaativat erityiskysymykset palveluverkkoon liittyen

- Perhekeskusten osalta tärkeää hyvä saavutettavuus, esteettömyys ja turvallisuus ja että tilat vastaavat toimialan tarpeita.
- Omien palveluiden osuuden lisäämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tämä vaatii strategista näkemystä.
- Vakanssien lisääminen niille osa-alueille, joissa halutaan lisätä oman toiminnan osuutta palvelutuotannossa.
- Kulttuurivaikutusten arviointien toteuttaminen lastensuojelun näkökulmasta.
- Perhekeskusmallien toteuttaminen ja kehittäminen.
- Peijas-kampusta tärkeä edistää.

Ryhmä 2: Toimialan mahdolliset, nopeaa ratkaisua vaativat erityiskysymykset palveluverkkoon liittyen

- Neljä perhekeskusaluetta, joille tulee laajat perhekeskukset
- Lastensuojelun maineen kohentaminen; tarkoitus auttaa ja yhdessä ratkoa haasteita lastensuojelun avulla.
 - Työntekijöiden jalkautuminen ja työn esille tuominen perheiden keskuudessa.
- Työntekijöiden saatavuuden parantaminen ja osaamisen varmistaminen on erittäin tärkeää palveluverkon toimimisen kannalta.
- Palveluaikojen laajentaminen ilta- ja viikonlopuille mahdollistaa palvelujen saatavuutta ja joustavuutta asiakkaiden suuntaan.

Ryhmä 3: Toimialan mahdolliset, nopeaa ratkaisua vaativat erityiskysymykset palveluverkkoon liittyen

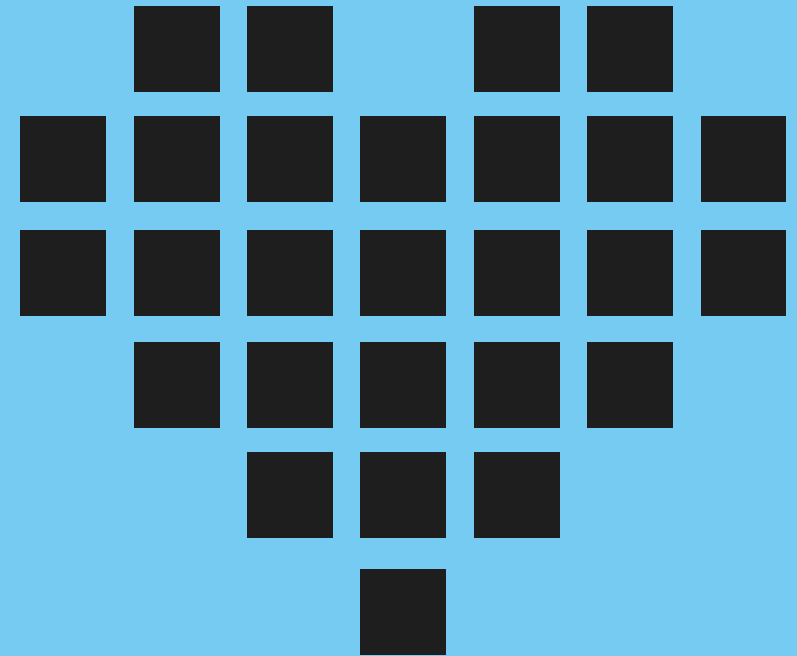

- Valmisteltuja perhekeskuksia vietävä määrätietoisesti eteenpäin
- Päihde-, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen porrasteisuuden selkeys ja kaikkien tasojen saatavuus
- Perhekeskusten ja järjestöyhteistyön koordinointiin resurssi
- Pullonkaulojen ratkaiseminen, eli henkilöstötilanteen parantaminen
- Asiakassegmentointi
- Palvelutuotantoanalyysi pohjaksi nopeiden ratkaisujen arviointityölle

2. Keskitetyt palvelut

Työryhmien vastaukset

Ryhmä 1: Keskitetyt palvelut

- Hyvinvointialueen palveluiden sijoittaminen olemassa oleviin palvelukeskittymiin, mm. tuleva Tikkurilan oppimiskampus (esim. Nuppi)
- Hyvinvointialueen jako itä-länsi-pohjoinen -akselilla toimiva.
- Erityisesti peruspalveluita (esim. lastenneuvolat) on tarpeen olla laajemmin useammista pisteistä saatavilla, erityispalveluita voidaan järjestää keskitetysti.
- Keskitettyjä palveluita perusteltua sijoittaa niihin paikkoihin, joissa ihmiset muutenkin liikkuvat paljon.

Ryhmä 2: Keskitetyt palvelut

- Yhden luukun neuvonnan ja ohjauksen toimintamalli, jotta asiakkaan ei tarvitse itse tietää, mihin palveluun hän kuuluu ja minne ottaa yhteyttä.
 - Tämä mahdollistaa myös kevyempiin palveluihin ohjaamisen, mm. järjestöjen, kuntien, seurakuntien palvelujen hyödyntämisen ja asiakkaiden ohjaamisen oikeiden palvelujen piiriin.

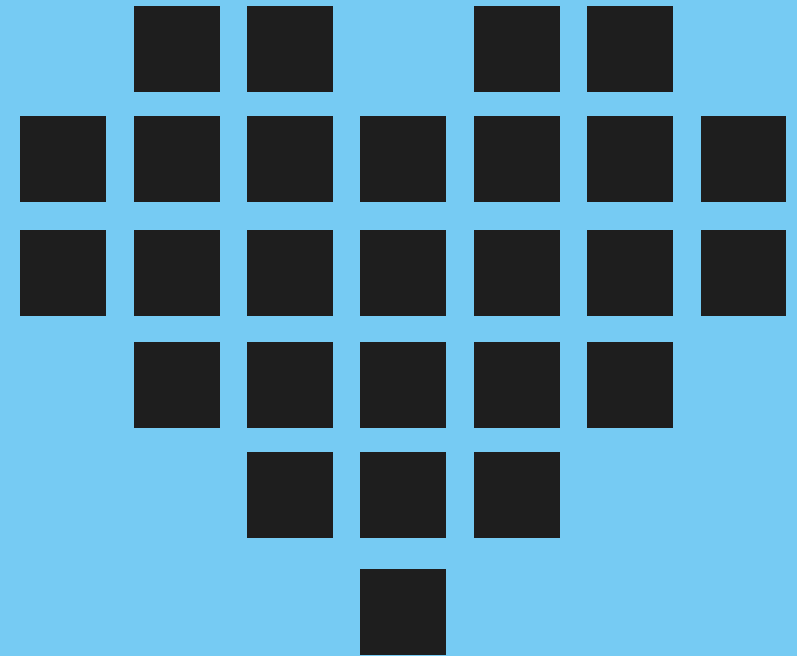
Ryhmä 3: Keskitetyt palvelut

- Lapsiperheiden palvelujen ja aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelujen työparius ja kytkös terveyskeskuksiin
- Kansallisten sosiaalipalvelujen porrastuksen selvityshenkilötyö
 - Vaativat palvelut otettava huomioon

3. Lähipalvelut

Työryhmien vastaukset

Ryhmä 1: Lähipalvelut

- Lastenneuvolat työryhmän näkemyksen mukaan tärkeä tuottaa lähipalveluna (mm. Martinlaakso ja Myyrmäki).
- Lähipalvelu on sellainen, joka on mahdollisimman lähellä omaa kotia – saavutettavuus.
- Erityisesti peruspalveluita (esim. lastenneuvolat) on tarpeen olla laajemmin useammista pisteistä saatavilla, erityispalveluita voidaan järjestää keskitetysti.
- Koulu- ja oppilasterveydenhuollon osalta työryhmä katsoi, että lakisääteiset terveystarkastukset on tärkeää tuottaa lähipalveluna. Suun terveydenhuolto voi olla liikkuvana palveluna järjestetty oppilaitosten yhteyteen.

Ryhmä 2: Lähipalvelut

- Tilojen käyttäminen ja hyödyntäminen varsinaisten virka-aikojen ulkopuolella. Tuo tilatehokkuutta ja kustannushyötyjä.
 - Myös ulkopuoliset käyttäjät

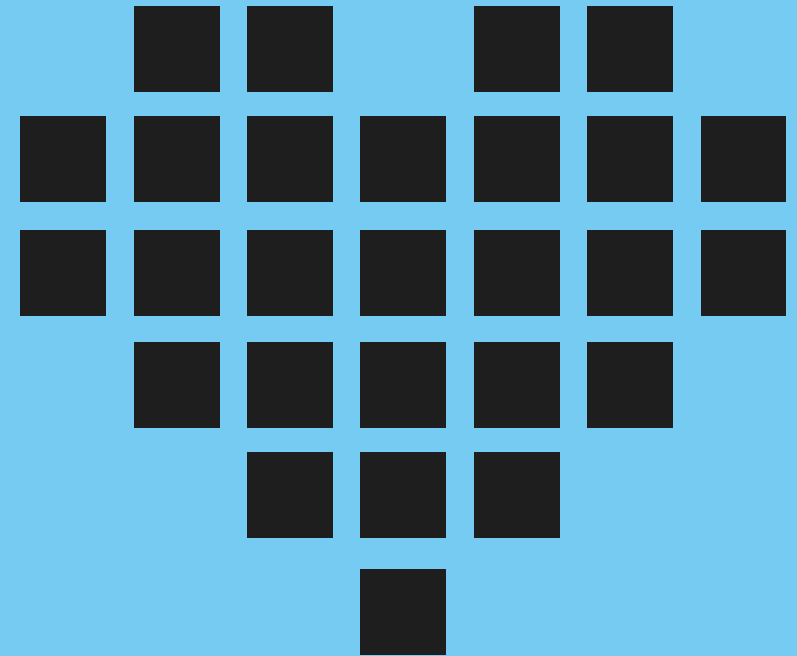
Ryhmä 3: Lähipalvelut

- Varhaisen tuen kotiinvietyjen palvelujen ja perheohjauksien vahvistaminen
- Neuvolaverkoston laajentamistarve?
- Monikulttuurisuuden ja kielen huomioonottaminen palveluissa
- Opiskeluhuollossa tiivis yhteistyö kuntien kasvatus- ja sivistyspuolen kanssa
- Varhaiskasvatusyhteistyöhön panostaminen
- Ammatillisen ja vapaa- ja vertaistuen yhdistäminen, jotta tukea saadaan ennaltaehkäisevänä ja monipuolisesti

4. Teknologiset palvelut / etäpalvelut

Työryhmien vastaukset

Ryhmä 1: Teknologiset palvelut / etäpalvelut

- Yhdenvertaisuusnäkökulmasta digitaalisten palveluiden kehittäminen tärkeää. Digipalvelut voivat hyvin täydentää olemassa olevaa palveluvalikoimaa.
- Saavutettavuusnäkökulma huomioitava: että digipalvelut ovat helppoja käyttää ja mahdollisuuksien mukaan hyödynnettäisiin sellaisia alustoja, joita ihmiset jo muutenkin käyttävät ja että palvelut olisivat maksuttomia.
- Erityisesti nuoret tärkeä kohderyhmä. Myös muilla väestöryhmillä (myös vanhukset) digitaaliset palvelut voisivat tuoda lisäarvoa, mm. kotona asumisen tukeminen.
- Digitaalisten palveluiden kehittämisessä huomioitava kielelliset tarpeet.
- Etäpalvelut vaativat myös resursointia – muiden alueiden kanssa tehtävä yhteistyö esim. yhteishankintoina
- Neuvontaa ja ohjausta voidaan järjestää myös digitaalisesti.

Ryhmä 2: Teknologiset palvelut / etäpalvelut

- Etäpalveluita voi hyödyntää esimerkiksi terapiapalvelujen tuottamisessa.
- Etäpalveluja tuotettaessa tilatarve vähentyy. Mahdollistaa myös henkilöstölle joustavan ja paikkariippumattoman työn tekemisen.
- Teknologisten palvelujen hyödyntäminen kielellisten haasteiden ratkaisemisessa.
- Työn tekemisen automatisointi/digitalisointi mahdollisuuksien mukaan: esim. tuloksetyötmv. Laatiminen. Tämä vapauttaa työntekijöiden aikaa varsinaiseen palvelutyöhön.
- Digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen vanhempien osallistamisessa ja verkostojen työskentelyn mahdollistamisessa.

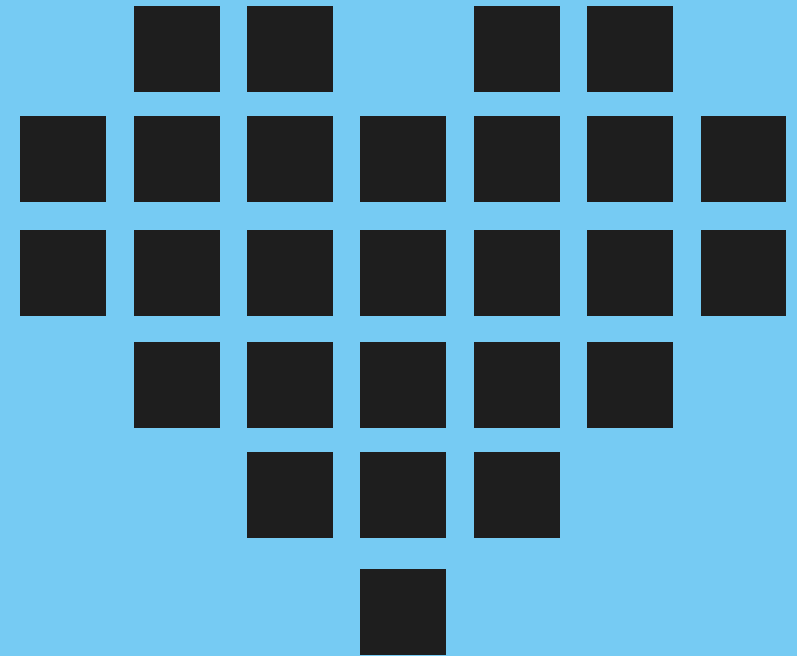
Ryhmä 3: Teknologiset palvelut / etäpalvelut

- Teknologiaa tulee hyödyntää ihmislähtöisesti
- Koordinaatio järjestöjen kanssa
 - Järjestöjen etäpalvelut ja chatit

5. Liikkuvat palvelut

Työryhmien vastaukset

Ryhmä 1: Liikkuvat palvelut

- Uudet liikkuvat palvelut: mm. matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut. Näiden saralla yhteistyö 3. sektorin kanssa.
- Suun terveydenhuolto voi olla liikkuvana palveluna järjestetty oppilaitosten yhteyteen.
- VAKEbussi -kokeilun jatkaminen ja toimintamallin jatkokehittäminen.

Ryhmä 2: Liikkuvat palvelut

- Liikkuvat, parakkityyppiset ratkaisut voivat mahdollistaa palvelujen tuottamista myös silloin, kun muita ratkaisuja ei ole.

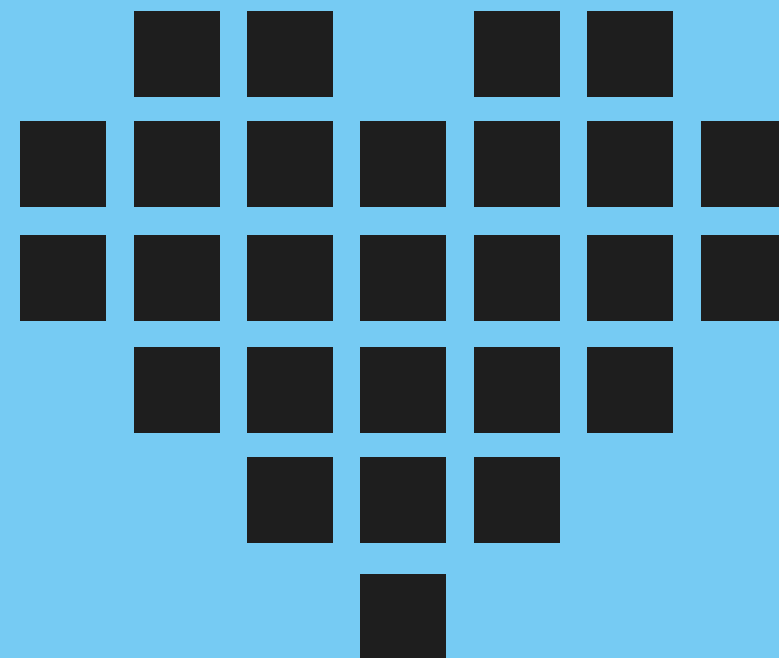
Ryhmä 3: Liikkuvat palvelut

- Lapsiperheiden kotipalvelujen maksuttomuus
 - Maksuttomuuteen merkittävä investointi
- Henkilökohtainen budjetointi pitkäaikaisessa tuen tarpeessa

6. Monituottajamallin hyödyntämisen mahdollisuudet

Työryhmien vastaukset

Ryhmä 1: Monituottajamallin hyödyntämisen mahdollisuudet

- Matalan kynnyksen palveluissa yhteistyö järjestöjen kanssa tärkeää, mm. nuorten mielenterveysasiat.
- Omien palveluiden osuuden lisäämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tämä vaatii strategista näkemystä. Painopisteen siirtäminen ostopalveluista omaan toimintaan.
- Vakanssien lisääminen niille osa-alueille, joissa halutaan lisätä oman toiminnan osuutta.
- Ostopalveluiden osalta on tärkeää panostaa myös valvontaan.
- Hankintakriteerien päivittäminen hankintojen laadun varmistamiseksi. Valintakriteereissä painoarvoa myös laadulle.
- Millä toimenpiteillä voisimme kannustaa ostopalvelujen palveluntuottajia tuottamaan vaikuttavaa palvelua? Hankintojen sopimusehtojen tarkastelu.
- Perheiden jälleenyhdistämisen kehittäminen.
- Vertaistuen kehittäminen.

Ryhmä 2: Monituottajamallin hyödyntämisen mahdollisuudet

- Palveluseteli-vaihtoehdon hyödyntäminen. Tunnistetaan palvelut, joissa palveluseteli on toimiva vaihtoehto. Vähentää parhaimmillaan hallinnollista taakkaa ja tuo asiakkaille lisää valinnan mahdollisuuksia. Voi nopeuttaa palveluihin pääsyä.

Ryhmä 3: Monituottajamallin hyödyntämisen mahdollisuudet

- Kumppanuustoiminta
- Pitkäjänteisyys
- Järjestötoimintaan satsaus (järjestöavustukset)
- Järjestöyhteistyön koordinaatio
- Järjestöosaamisen rakentaminen osaksi palveluketjua
- Tuotantotapa-analyysin hyödyntäminen
- Palveluekosysteemin kehittäminen
 - Tiedon tuottaminen
 - Toiminnan vaikutustenarviointi
 - Uudet mittarit

